2024/1429

17.5.2024

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2024/1429,

annettu 17 päivänä toukokuuta 2024,

rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta annetun päätöksen 2014/512/YUTP muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 29 artiklan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto hyväksyi 31 päivänä heinäkuuta 2014 päätöksen 2014/512/YUTP [1].

(2) Eurooppa-neuvosto tuomitsi 24 päivänä helmikuuta 2022 antamissaan päätelmissä ehdottoman jyrkästi Venäjän federaation ilman edeltävää provokaatiota toteuttaman ja perusteettoman sotilaallisen hyökkäyksen Ukrainaa vastaan ja totesi, että laittomilla sotilaallisilla toimillaan Venäjä rikkoi räikeästi kansainvälistä oikeutta ja Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteita sekä heikensi turvallisuutta ja vakautta Euroopassa ja koko maailmassa. Eurooppa-neuvosto kehotti laatimaan ja hyväksymään kiireellisesti uuden yksilöllisten ja taloudellisten pakotteiden paketin. Eurooppa-neuvosto kehotti Venäjää ja Venäjän tukemia aseellisia ryhmiä lopettamaan disinformaatiokampanjansa.

(3) Neuvosto korosti 10 päivänä toukokuuta 2021 antamissaan päätelmissä, että on edelleen lujitettava unionin ja jäsenvaltioiden resilienssiä ja niiden kykyä torjua hybridiuhkia, myös disinformaatiota; näin varmistetaan nykyisten ja mahdollisten uusien välineiden koordinoitu ja yhdennetty käyttö hybridiuhkien torjumiseksi unionin ja jäsenvaltioiden tasolla sekä mahdolliset vastatoimet hybridiuhkien alalla, muun muassa ulkomaisen puuttumisen ja vaikutusoperaatioiden torjumiseksi; näihin voi kuulua ehkäiseviä toimenpiteitä sekä kustannusten määräämistä valtiollisille ja valtiosta riippumattomille vihamielisille toimijoille.

(4) Eurooppa-neuvosto vahvisti 21 ja 22 päivänä maaliskuuta 2024 antamissaan päätelmissä unionin vankkumattoman tuen Ukrainan itsenäisyydelle, suvereniteetille ja alueelliselle koskemattomuudelle maan kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä sekä Ukrainan luonnolliselle oikeudelle puolustautua Venäjän hyökkäystä vastaan. Lisäksi se kehotti toteuttamaan lisätoimia, joilla heikennetään Venäjän kykyä jatkaa hyökkäyssotaa, muun muassa tiukentamalla pakotteita.

(5) Venäjän federaatio on toteuttanut järjestelmällistä kansainvälistä mediamanipuloinnin ja tosiasioiden vääristelyn kampanjaa tehostaakseen strategiaansa, jonka tavoitteena on horjuttaa sen naapurimaiden sekä unionin ja sen jäsenvaltioiden vakautta. Propagandan kohteena ovat olleet toistuvasti ja johdonmukaisesti erityisesti eurooppalaiset poliittiset puolueet, erityisesti vaalien yhteydessä, sekä kohteena ovat olleet myös kansalaisyhteiskunta, turvapaikanhakijat, Venäjän etniset vähemmistöt, sukupuolivähemmistöt, sekä unionin ja sen jäsenvaltioiden demokraattisten instituutioiden toiminta.

(6) Oikeuttaakseen ja tukeakseen Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäystään Venäjän federaatio on toteuttanut jatkuvia ja yhtenäisiä propagandatoimia, jotka kohdistuvat kansalaisyhteiskuntaan unionissa ja sen naapurivaltioissa, ja vääristellyt ja manipuloinut tosiasioita vakavalla tavalla.

(7) Kyseisiä propagandatoimia on kanavoitu useiden sellaisten tiedotusvälineiden kautta, jotka ovat pysyvästi Venäjän federaation johdon suorassa tai epäsuorassa määräysvallassa. Tällaiset toimet muodostavat merkittävän ja välittömän uhan unionin yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Kyseisillä tiedotusvälineillä on oleellinen ja ratkaiseva merkitys Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan edistämisessä ja tukemisessa ja sen naapurimaiden vakauden horjuttamisessa.

(8) Tilanteen vakavuus huomioon ottaen ja vastauksena Venäjän toimiin, jotka horjuttavat Ukrainan tilannetta, on tarpeen, että perusoikeuskirjassa tunnustettujen perusoikeuksien ja -vapauksien ja erityisesti sen 11 artiklassa tunnustetun sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden mukaisesti kiireellisesti keskeytetään vielä useamman tiedotusvälineen lähetystoiminta unionissa tai unioniin kohdistuva lähetystoiminta. Kyseiset toimenpiteet olisi pidettävä voimassa, kunnes Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäys lopetetaan ja kunnes Venäjän federaatio ja siihen liittyvät tiedotusvälineet lakkaavat toteuttamasta propagandatoimia unionia ja sen jäsenvaltioita vastaan.

[1] Neuvoston päätös 2014/512/YUTP, annettu 31 päivänä heinäkuuta 2014, rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta (EUVL L 229, 31.7.2014, s. 13).

(9) Perusoikeuskirjassa tunnustettujen perusoikeuksien ja -vapauksien ja erityisesti sen 11, 16 ja 17 artiklassa tunnustettujen sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden, elinkeinovapauden ja omistusoikeuden mukaisesti tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet eivät estä asianomaisia tiedotusvälineitä ja niiden henkilöstöä harjoittamasta muuta toimintaa unionissa kuin lähetystoimintaa, kuten tutkimuksia ja haastatteluja. Kyseiset toimenpiteet eivät erityisesti vaikuta velvollisuuteen kunnioittaa perusoikeuskirjassa vahvistettuja oikeuksia, vapauksia ja periaatteita, joihin viitataan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa ja jäsenvaltioiden perustuslaeissa, niiden soveltamisalojen mukaisesti.

(10) Unionin lisätoimet ovat tarpeen tiettyjen toimenpiteiden panemiseksi täytäntöön.

(11) Päätös 2014/512/YUTP olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan päätöksen 2014/512/YUTP liite IX tämän päätöksen liitteen mukaisesti.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettua muutosta sovelletaan 25 päivästä kesäkuuta 2024 edellyttäen, että neuvosto kyseisessä muutoksessa vahvistettujen yhteisöjen tapausten tarkastelun jälkeen niin päättää yksimielisesti.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 17 päivänä toukokuuta 2024.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

H. LAHBIB

LIITE

Lisätään päätöksen 2014/512/YUTP liitteeseen IX merkinnät seuraavasti:

”Voice of Europe

RIA Novosti

Izvestija

Rossiiskaja Gazeta”.